

is dicő vezér, im közkatonaid, örömrugogva tekintenek rád, s míg te lesz vezérük a szellem harcának soraiban, még nem lankadnak, s midőn Te hívod őket, hogy: előre! ők mindig nyomon követnek, fennen haragotlatva, hogy a szellemi lovag-rend nagymestere: b. Eötvös József éljen!!

Vidéki levelezés.

Sz. Udvarhely, sept. 26-kán, 1869.—Báró Eötvös József cultusminiszter úr, Székely-Udvarhely városának díszpolgára, tegnap délután 5—6 óra között városunkba megérkezett.

Már a szék határánál Héjasfalván fényes gyülekezet, csinos banderium által fogadtattott, a város végén pedig a lakosság nagyrésze, valamennyi czéhek saját zászlói alatt, élükön főbíró Kovács Domokos és városkapitány Boér János várakoztak ő nagyméltóságára, a midőn a tarczkók megdörögölése közeledését jelentvén, lelkes eljenzések után derék főbíránk által csinos beszéddel fogadtattott, mire ő nagyméltósága a helybeli ev. ref. tanoda ifjusága által képezett sorfala közepette, a Rákóczy-induló harsogó zenéje mellett ismételt lelkes eljenzések után nagy számból álló díszfogatok és banderium kíséretében a székházhoz hajlatott, a hol később mindenrendű testületek tisztelgését fogadta, mire fényes ebéd következett lelkes pohárköszöntések mellett.

Esete 8 órakor a város kivilágítása után cultusminiszter ő nagyméltósága szállása előtt fátylás tisztelgés történt, melynek ügyes rendezéseért a helybeli tanács fogadja őszinte elismerésünket; ugy szintén azért is, hogy kellő tapintatnál szemelte ki s bizta meg a tisztelgés szónokát ev. ref. pap tiszt. Zajzon Ferenz úr személyében, a becsületes, tiszta jellemű, elvű, de mégis hűveinek egy részétől sok méltatlan bántalmazásokat kizsenedett férfiban, a ki régebben is minden közügyeknél s hasonló jelneknél egyik buzgó szereplő volt, tisztelgő beszéde ez volt:

„Nagyméltósága cultusminiszter úr!

Mióta felelős miniszteriumunk van, annak egyik tagjának, mint ilyennek, első kőrutazása a jeleni a székellyföldön. Mi a székellyföld anyavárosának összes népessége többszörös mértékben örövendünk e szerencsétetésnek, s őszinte elismeréssel üdvözlöjünk nagyméltóságában valamint a kiváló egyéniséget, egy a bölcs kormányfőfőt.

A ki a kor s népek felvilágosodásának érdekében fenholdozza a világló fátylát, s ez által fonlobogtatja a polgárisodás lobogóját, a közértemesedést, közmívelődést mellett ernyedetlen buzgalommal küzd: azt mi is az elismerés fény gloriájával kívánjuk köríteni, mert nem sorakozhatunk azok táborába, a kik mindig kiskorúságban szeretnének tartani az emberiséget.

Midőn itt is, valamint bármi más téren két részre oszlanak a nézetek, két táborba sorakoznak a viadorok, egyik fél a sötétség, a butaság mellett küzd, s a népek tudatlanságán óhajtja felemelni a kényuralkodás hatalmát, s az ónhaszon kincstárát; a más fél a világosság s műveltség mellett harcol, mert ezt tartja a köz jobblét és szabadság hatalmas és biztos emeltyűjének.

S épen a szellemi műveltség e táborának egy kipróbált vezérét van szerencsénk nagyméltóságod személyében tisztelhetni, s örömmünk és dicsekedésünk nekünk az, hogy az európai felvilágosultság magaslatán ott ragyog a magyar cultusminiszter fénycsillaga is.

És ez a magasabb érdek éppen, hogy ily magas szellemi felvilágosult egyén lett egyik tagja a felelős kormánynak.

E felelős kormány — mint Izraelnek a Mesias régi hő óhajtása, a magyar Izraelnek, e hosszás küzdelemnek drága áron — nagy vér-s pénzajándékokon szerzett vívmánya, s jól esik, hogy e tekintetből egyik legfontosabb ügynek, a vallás-és közoktatás ügyének élén láthatjuk nagyméltóságodat.

És már az e téren eszményi tájékozás vizsgálatából nagyon elérmet engemet, e jó indulatú városi nép érületének szegény tolmácsolóját azon eszménykép s szellem, mely előtt nagyméltóságodban meghajlunk, tisztelünk, csak azt vagyok bátor jelezni itt, hogy viszont az európai magaslatra haladott igény s műveltség színvonalán álló törvényekre, intézményekre, melyeknek nagyméltóságod hivatali működése adott akár lételt, akár kifejezést, polgári örömmel tekintünk.

Észleljük az akadályok sokaságát, nehézségeit, a melyek e törvények s intézmények érvényre juttatását, sikeresítését gátolják, s szeretjük hinni, hogy nagyméltóságod fáradalmas kőrutazását e szent cselekedet teszi.

A törvény korszerű, az eszme szép s magasatos, annak életet adni nagyobbrészt a mi teendőnk, a nép teendője, s hogy lehet ez? midőn fáradalmas tapasztalat az, hogy Jézus Krisztus eszméi s vallási intézményei épen szentek és magasatosak, s csaknem két ezredév is, mily parányiságban adott s ad azoknak megvalósítást.

Azonban biztató reményt nyújt nekünk nemzeti kormányunk bölcs, tapintatos és ónodaadó eljárása a parlament többségének mérsékelt magartatása és nemes honszerelme, a közvéleménynek, közakaratainak józan irányzata, s egy jobb jövőnek biztató sejtelme.

A nép, s a mi székelly népünk is jó s jóra kész, csak jól vezettség.

Az ügy, melyet nagyméltóságod képvisel, általános érdekű s a mit azon ügy érdekében küzd, munkát, fáradság, áldozat nagyméltóságod, azt mi csak szerencsétlenni kívánjuk, szerencsétlenni tudjunk.

Adjon Isten! hogy vezérelhesse nagyméltóságod dicő sikerre, a népeknek s vallásfelekezetteknek megnyugvásául.

Ezen ügynek is, valamint általában az alkotmányosságunk, nemzeti függetlenségnek, szabadságunk érdekében kívánjuk, hogy éljen nagyméltóságod, éljen báró Eötvös József miniszter, városunk dísz polgára! Éljen a király! Éljen a független felelős miniszterium! Éljen a haza!

Erre meglepő szavakban felelt ő nagyméltósága, érintve, miszerint igaza van szónokunknak, hogy az alkotmány sok szenvedés vívmánya, azt becsüljük, legyünk méltók rá stb.; figyelmeztetett továbbá, hogy az anyagi jólét egy magára még nem kielégítő a célhoz, ha ez szellemi művelődéssel nincs párosulva, munka, szorgalom és tudomány legfőbb díze a jelen kor polgárainak, alapjai a társadalomnak stb.; beszéde végén ő nagyméltósága e város polgárságának bizalmát továbbra is kikérvén, szónokukkal kezét szorított.

Ma délelőtt templomi mise után meglátogatta miniszter ő nméltósága a két főtanodát, leánynevelőket, a történelmi nevezetességű Csonka-várat, mire déli ebéd után csakhamar fényes fogatok kíséretében városunkból Csik felé távozott.

△

Brassó, sept. 26. 1869.—Azon örömhírré, hogy oktatástügyi miniszter báró Eötvös József ő nagyméltósága nemsokára városunkat is szerencsétlenni fogja látogatásával, helybeli magyar társalgó

életre, élvezetre, öröme. És mégis, mindezt csak látszat! Ez a hely halottak, élve eltemetettek hazája.

A széles kőpadon egy ifjú férfi ül, a camaldoliak tisztas kámszájában, a mely inkább illenék egy elaggott testére, az ifjunak csak szép, halvány vonásait emeli ki. A lehajtott, szép főhöz inkább illenék egy salonné, vagy katonakabát, vagy egy munkás-blouse. A papi öltöny vénti, tekintélyessé — de eltaszítóvá teszi, bár ez ifjú fón a fiatalság, vonzó és barátságos jellege tűnik fel. Ha az ifjú pap jól érezné magát e ruhában, akkor nem me-rengene e helyen, ily bánatos arccal a világ nyitott könyvébe. Keble emelkedik a nehéz sohajoktól, kezei görcsösen szorítják a breviariumot, ujjai reszketnek; fejtét a kőpad magas támlájára nyugtatja s szenderegni látszik; de egy pillantás az arcra meggyőző, hogy a lélek elzárkozottan, de szakadatlanul működik és küzd: egy súlyos kínokat szenvedő emberi lélek nem talál nyugalmat...

A kolostorból, a kerten átvezető ösvényen, egy ezüst szakállú őz tántorog inkább mintsem lépdel erre, megáll az ifjú előtt, ki őt bámulja. „Imádkozol, Károly testvér?” kérdi az öreg. Az ifjú arczát halvány pir futja el, lesüti szemét; ha mindjárt igaztalant akart volna is mondani: arczának minden vonása meghazudtolta volna őt: „Hazámra gondoltam, Camillo testvér.” — „Hányszor kérde-m töled ugyanazt, s mindig e feleletet kaptam; félek, Károly, szíved nem foglalkozik elhivatásoddal, — a világ mondja azt magának és nem a mi falaink. Békettérűsük kell hogy legyen veled, szegény barátom!” Az ifjú szerzetes nem felel, jobbra néz, a tengerre, ott, az alkony világánál, a csillámló partokon egy város alakja látszik: Gaeta

együttünk tegnap tartott rendkívüli választmányi gyűlésében egyhangulag elhatároztuk, hogy ő nagyméltóságánál, mielőst megérkezend, egy a piac-soron levő társalgó helyiségünk fölé kiűzendő nemzeti lobogó hirdesse magas vendégünk iránti lelkünk mélyből eredő tiszta rokonszenvünk s örömtünk nyilvánítását, ki egyzersimint szerény egylettünknek is már több évek óta tisztelbeli tagja.

Báró Eötvös ő excellenciájának brassói útja, alapos hír szörűt, szoros összefüggésben áll egy itten felállítandó magyar államgynasium szervezésével és egy az ugynevezett Hétfaluban alapítandó magyar reáltanodával. Hogy e bir valóban teljesüljön, azt várva várjuk, mert réánk, a Barca vidékén lakó 27 ezernyi magyarságra néve egy jól szervezett magyar középtanodának életbeletétele valóóság életkérdés, annál is inkább, mivel, ha tekintetbe vesszük azon szomorú állapotot, hogy jelenleg, kivéve néhány számú trivialis és falusi iskoláinkat, egy oly intézettel sem bírnak, mely számos ifjainknak nemzeti és hazafias irányban kifejezendő közmívelődését s kiképezettségét biztosítaná; csaknem félve nézünk a jövőbe azon aggodalom miatt, hogy vajlon ezen szomorú helyzetünk nem fog-e még szomorubb következményeket maga után vonni? látva azt, hogy szomszéd szász és oláh testvéreink viruló gymnasiummal, alapítványokkal stb. bírnak s napról napra haladnak és gyarapodnak. A mi sorsunk a nemzet érdekében azonos, s ennélfogva a magas kormány bölcs figyelmére méltán számítnak.

Választmányi gyűlésünknek egy másik nevezetesebb tárgyát azon becses válasz felolvására képezte, melyet igazságügyi miniszterünk Horváth Boldizsár társalgó egylettünk igazgatójához intézett abbéli felterjesztett s több száz aláírással ellátott bizalmi iratunkra, melynek szerkesztésére kedvelt igazságügyminiszterünknek a bíróság javaslat tárgyalások történet méltatlan és beves megtámadtatásai adtak okot. E becses válasznak, melyet a választmány közzétenni határozott, asószerinti tartalma következő:

„Hálás köszönettel vettem a tekintetes urnak és tisztelt társainak f. évi augustus havában kelt bizalmi nyilatkozatát azon tervek és irányeszmék iránt, a melyeket az igazságszolgáltatás ügyének rendezése körül a törvényhozás elé terjesztett törvényjavaslataimban a nemzet előtt feltártam.”

„Noha annyi küzdelem közt, a melyeken eddig is átmentem, egy pillanatig sem állhattam volna meg azon lelki erő nélkül, a melyet a haza iránti köteleességérzetből és a szemem előtt lebegő cél jósága és szentsége iránti mély meggyőződésből merítettem és meritek folytatni, mégis végzetlen nagybecsű előttem azon erkölcsi támogatás, a melyben engem az ország intelligenciája részesített, mert a mig egyik oldalon rést tör az elítéletek sötét sánczain, más oldalon döntő sulyt kölcsönöz szertén egyéni erőmmek és szavamnak, s ez által a győzelem sikerét biztosítja és sieteti.”

„Nagy és ellenálthatatlan erő fekszik abban, ha azon eszmék védelmében, a melyeknek eddig gyenge szószólója voltam, arra hivatkozhatom, hogy azok a nemzet nagy és jobb részének nézetei és vágyai, s hogy én, a midőn azok érvényesítését sürgetem, tulajdonképen az ország intelligenciájának habár gyenge, de hű és becsületes tolmácsa, képviselője vagyok.”

„Ha sikerül néhány év múlva hazánkat e téren a mivelt államok színvonalára emelni, ha a nemzet majd tettelegesen élvezetben lesz a jó igazságszolgáltatás erkölcsi és anyagi áldásainak, akkor az eredmény jutalma a nemzetet, a dicsőség

az, a vár és azon túl fekszik Róma... Arra mutatott az agg keze.

„Fiam, ha a lélek kifárad a hús elleni küzdelemben, akkor amarra tekint; onnan vigaszt és erőt nyeredesz.”... Az ifjú ama irányba vetett egy futólagos pillantást; de ismét a tengerre fordítá szemét. Az őz néhány olvasó-szemet bocsáta át ujjain a fejtét hajtogatva így folytató: „Volt egy idő, midőn én magam is, gyenge valék; de szorgalmasan Róma felé tekinték és megérősdöttem; most az ég segélyével az egyház egyik oszlopa, a camaldoli-rend fátylaja vagyok. Háromszor segített rá az Úr, hogy a nagy vezeklést kiállottam.”... „Tudom — felelt az ifjú — az egyház téged e rend szentjei közé soroland.” Az agg visszautaló mozdulatot tett kezével s azután mellére nyugtatá azokat, mintegy jelölül annak, mily jól estek neki e szavak, majd így szólt: „Örömmel várom a napot, mely engem innen elszólít; az emberek minket már a baldoklók sorába igattak és mi, utolsó camaldoliak a renchez és egyházhoz méltóan hagyandjunk el e világot. Te azonban, Károly, ismét ki fogsz lépni a világba, legelőbb Arezoba, azután Rómába, és te bizonyoságot teendesz rólnak.” „En az igazságról fogok tannakodni, elmondom, hogy ti szentek módjára éltetek.”

Az öreg gyermekes örömmel mosolygott s kezét az ifjú vállára tevén, mondá: „Carlo, te is nagy dolgokra vagy hivatva, egy hatalmas kéz őrököd feletted. Neked szolgál tiszteségedre, hogy a mi kisdéd seregünkhez adtak, hogy itt tehesd meg az első kiséreketek. Te arra vagy kiszemelve, hogy elérni igyekezz azon szentet, ki családonban és az egyházban, mint első rangú csillag tündöklök.” Az ifjú halálspadttá lett, ajkai reszkettek s a világi

pedig önként fogja illetni, a kiknek támogatás nélkül az én szavam a pusztában elhangzott szó sorsára jutott volna. A mi engemet illet, nekem a sors már előlegezve megadott minden jutalmat és dicsőséget az által, hogy önközzel egy sorban küzdhettem, s hogy oly nagy és nemes ügy szolgálatának szentelhetvén erőmet, életemet nem hasztalanul pazaroltam el.”

„Kérve tekintetes urat, hogy bálás köszönetem a bizalmi irat többi aláíróival is közölni méltóztatnék, a legmelegebb hazafini üdvözléssel maradok a tekintetes urnak, Pesten, 1869. szeptember 18 kán, aláztatos szolgája

Horváth Boldizsár, s. k.”

Ezen nagybecsű válasz felolvása után a választmány egy lelkes háromszoros éljen kiáltással ada kifejezést azon hő óhajtásnak, vajha Isten szeretve tisztelt igazságügyi miniszterünket, miot hazánk egyik lelkes, nagy és mély tudományú fiát még sokáig éltetné, hogy azon nagyszerű munkát, melyet a nemzet bizalma rá ruházott, szerencsésen és háborítatlanul bevégezhesse!!

Teórk Károly.

Napi hírek.

— Tegnap király ő Felsége névnapján istentisztelet tartott, melyre a polgári batóságok, a honvéd és sorkatonák tisztikarai ünnepies díszben jelentek meg. Királyi biztos ő nmlga ez alkalommal fényes díszében adott, melynek tartalma alatt a Niederlandeok zenekara játszott.

— Mint a távirtda értesít, Pápa Jókai és Horn agitatói és hallatlan ígéretoi dacára Trefort 68 szavazattöbbséggel megválasztott országgyűlései képviselővé. Az izraeliták tömegesen mellette és Horn ellen szavaztak.

— Maros-Vásárhely deák-párti értekezlete abban állapodott meg, hogy képviselőjelöltül Vályi Károlyt állítja fel. Dobolyi Sándor föltétlenül meghajolta a pártértekezlet határozata előtt. E példát bizonytal követni fogják Marosozsék választói és deák-párti jelöltjei is.

— B. Eötvös szeptember 30-dikán délután érkezett N. Szebenbe. Frecken egy küldöttség fogadta, pártkülönbség nélkül sietvén a köztisztelben álló közoktatásügyér üdvözlésére. Ott volt gör. nemegy. érsek Siaguna b. ő exclja, Teutsch az agost. hitv. püspöke, Konrád Mór a comes, Gibel polgármester, Kapp és Lindner országos képviselők és számosan a testületek, tanárok sat. közből. Egy hosszú kocsi sor kísérete Eötvös bárót be N. Szebenbe, vele egy hintóban tit Siaguna érsek. A középületek ez alkalomból háromszintű zászlókkal valának felkértve. A maros-utczában a tanuló ifjuság képezett sorfalat s az érseki palota előtt, hová a miniszter beszállott, ketős katonai őrség vala felállítva. Alig hogy megérkezett b. Eötvös szállására, a tábornoki kar, tanács, képviselők, papság és tanári karok tisztelgettek, testületileg. A miniszter a tanács üdvözlöletre felelvén, dicsérőtel emlékezett meg a n. szebeni tanodákról, melyeknek jeleségét német egyetemek tudosai kiemelik. Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor nagy lakomát adott b. Siaguna ő nmlga a magyar miniszter tiszteletére. Meg valának hiva a világi, egyházi és katonai méltóságok, tanoda-igazgatók stb. Az érsek vendégére köszöntött; mit b. Eötvös azzal viszonzott, hogy a szives házigazdától, a nagy tekintélyű egyházi fejedelemtől emelt poharat. — Oct. 1-én megtekinté a közoktatásügyér a tanodákat, intézeteket; délben vala elűzandó Alvinczre.

harag egy éles sugarát lövélte az aggra. De az öreg nyugodt tekintete önmérsékletre inté. „Tiszteltreméltó testvér, hogy egy erős kéz van feleltem, tudom, s hogy családom áldása kíséri ezen lépéseimet, ezt is tudom; hanem ez egészén különbözik azon érzelmétől, mely bennem lakozik. A szent elhivatást, melynek élni óhajtok, e világi részről egészen elválasztom...”

Az agg helybenhagyólag intett: „Ha e szavak nem jeleznek korai hiúságot, akkor belőled is a rend szövétének leend.”... Az ifjú közelebb húzódtott az öreghez, alkalmassan vélte a pillanatot egy bizalmas kérdésre: „Tudva van előttem, hogy ő eminentija, az én protectorom, elhatározta, hogy unokáját bátyámhoz adja nőtül. De a leány megesküdt nekem, hogy soha sem fog ő hozzá menni; azive az enyém, titkon szerettük egymást, előbb, mint testvérek, majd, mint szeretők! Nem! nem! ő nem mehetett hozzá nőül! Camillo testvér, e gondolat örülltő tehetne; én ő eminentiáját még St. Pietrobán is, a Madonna lábainál megfojtattam, ha az ocsmány pénz kedvéért ez összekötés megtörtént volna. Nem, nem, én ezt nem hishetem! Eg te, Camillo testvér, tudod hol van Teresa, melyik kolostorra vitték őt; te tudod, hol tartózkodik, mégis nekem, ki oly beensőség ragaszkodik hozzád, sejtieni sem engeded: hol van ő...”

Az aggot e hirtelen átmenet a szent beszédről a világiakra — nem lepte meg nagyon; megcsóvalta fejtét és felállott. „Hát mindig ugyanazon themára kell térned. Mig lelked e világi dolgokkal foglalkodik, fölemelkedésed csak látszólagos. Imádkozz! imádkozz! testvér! Imádkozz érette is; ő csak a kegyelem eszköze, mely irántad nyilvánlni fog! Mit tudnak róla? Mi ezt már gyakran elmon-

TÁRCZA.

Olasz esuhában.

II.

A camaldoli szerzetes.

Parthenope virányos partjain magasán, kedves magányban fekszik a camaldoli kolostor, egyike ez a rend legnevezetesebb, Olaszország leg-ősibb klastromainak. A hort és olajat termő magaslatról messze elláthatni a zöld hegyek és völgyek felett, melyeken és melyekben városok enyésztek el a újak támadtak helyettök; az ivadékok megszámlálhatlan sokasága tűnt fel és enyészett el a kolostor fennállása óta; látni lehet belőle a tengert, a virágzó Ischiát és Procidát és a kedves Caprit. Ha nem térülne el e magaslat lábainál a borzasztó averne-i tó, melyről a nép átkozódva és remegve beszél, mint a pokol gyomráról — a föld örökös paradicsomának tarthatnák azt. Hol találunk a világon még egy oly nyugopontot, minő ama kőpad, a felséges cserfák alatt, a kert végormain, melyek egy titokteljes zöld síkra bocsájtkoznak le. Hány fénytől és nagyságtól elvakított szem keresett nyugopontot a hűves völgyben, hol nem egy emberivadék enyészett el. Hanem a távol tengeren látszó arany-abroncs, a félglyűrű, mely Posilip-tól fölfelé Nápolyon és Resinán, vagy Herculanumon át, a Vezuv lábainál fel Sorrent-ig és Sorrent-től Capri-ig: mindig elszólit a halottaktól és enyészettől, hadd tekintünk bele az új élet barátságosan csillámló tükrébe. Nincs a világon oly hely, mely így hívna

B. Eötvös közoktatásügyér octob. 1-én d. n. 2 órakor utazott el Alvinczre, b. Siagona érsék, Teutsch ág. hitv. püspök, Konrad Mörcomes, Gibel polgárnagy, Haas törvénzéki elnök, Dr. Szent jogakad. tanár, Veress az államgymnasium igazgatója és többben N.-Apoldig kísérték el önmagát. Előttük elvált kevéssel látogatást tett a miniszter Rodich b. tábornoknál, az ág. hitv. superintendensénél, elfogadta az izraelita egyházközösség küldöttségét és többeknek adott magánhallgatást.

B. Eötvös Sz.-Udvarhelyre átutaztában Segesvárt Schuller M. város papja üdvözlé a papság és tanári kar élén. A közoktatásügyér válszában kiemelte, hogy a segesvári tanodák cél-szerű berendezésével már 10 év előtt volt alkalma megismerkedni, s hogy meg van győződve arról, hogy a szász nép műveltségével párosult jólétét azon közművelődésnek köszönheti, melyet iskolái terjesztenek a nép között.

B. Eötvös József közoktatásügyér-üket a dobolyi hidig kísérték a sepsi sz. györgyiek; itt üdvözlé Roll szenátor Brassó vidék nevében. A miniszter a szász küldöttség vezetőjének hirtő-ján hajtattat be a szép városba. Honigbergben a nép nagy éljenzéssel fogadta s két koszorut nyújtottak át önmagának, Brassó határán a gör-n.e. község küldöttei üdvözlék. Eötvös báró a Nr. 1-ba szállt, s itt üdvözlék a küldöttségek: város, vidék, egyházak, tanodák. Délután (sept. 28.) meglátogatta Eötvös b. az egyházakat és tanodákat. Estefelé megtekinté a vár környékét és a lővöldét. 29-én reggel kirándult Hosszafaluba. A tanácsos és épíveslet által rendezett tünepi lakomán is megjelent, s d. u. 3 órakor utazott el Fogarasba.

(Beküldetett.) Egy oraculum ütötte fel sátrát városunkban. Nem jött, hanem hozták, 20 frtot költvén Pithia idezállítására. Mint mondják, a szobapiczusok közt próbált szerencsét s jóvendőgetéseit, hol az öröm, hol a bánat magvait szórják el. Állítják, hogy az ide eséppent jönső már a bérkocsibajárást is meguntá; már hintóba is lehet látni, mi a diurnum szaporodására s az együgyűtek sokaságára mutatbat. Vajjon nem lenne e ezéliszertű, ha rendőrségünk is jóvendőt mondatna magának ez asszonyág által, így azt is megtudhatná: drágán adja-e a vállalkozó dodonai hüigy a jövő igazságot.

Tegnapelőtt este 7 és 8 óra közt tűzlárma riasztá fel városunk közönségét: a kül-középutczában három polgártársunk épületei égtek le. Az oltás körül kevés erélyt lehet tapasztalni; szerencsére a legkisebb szellő sem lengedett, különben roppant károkat okozhatott volna e tűzvész az avaték épületek közt. A három leégett közül egyik biztosítva volt a „Victoria“ nál, s e derek hazai intézetünk már tegnap felvette a kárt s a teljes kárpótlást az illetőnek készvénzű ki is fizette. Ez eset is ösztönül szolgálhat polgártársainknak arra, hogy a tűzkár elleni biztosítást el ne mulasztják: jme az előrelátó gazda rövid időn kiépüli kárárt, míg szerencsétlen társai, tél idejére maradtak lak nélküli, s gyűjteményeik egy része is hamuvá lett. Az elégettek számára bizonynyal gyűjtést rendeznek a tizedekben, s reméljük, polgártársaink éreztetni fogják a felebaráti szeretet részvétét a szerencsétlenekkel.

Tordáról értesülünk, hogy a marosvásárhelyi törvényszéki börtönből nem rég (e hó 25-én) megszökött Bernáth József, más néven Farkas Béni, híres rabló-gyilkos, négy társa közül kettő már kézre került Tordán e hó 28-kán, maga F. Béni Szathmár felé vette útját.

dok nekéd; azt beszélék, hogy a sz. Borbára kolostorban halt el, de meghalt-e, vagy nem, ez úton nem változhat; nekéd még a nagy próbákat kell kiállani, ez, testvér, csak a legkisebb.

Az agg olvasót-tartó kezét mintegy áldólag nyújtá az ifju felé, s azután elfordult, visszatérendő a kolostorba. Az ifju zavart tekintete kísérté lépteit. A beszélgetés ideje alatt szelid arcán a gyűlölet keserűségének némi jelei mutatkoztak, s még most sem mosódtak volt el, bár már egyedül vala.

Felngrott, a hegyormó szélére állt, öltönyét szakgatta, néha-néha feljajdult, keblét a kin feszíté, így akarta azt enyhíteni: mint fogoly börtönében jart alá és fel. A távolban Gaeta világosabb körvonalokban tünt fel a tengeren — de ő nem figyelte arra.

Egyszerre megszűnt kezével homlokát s kezeit összekulcsolva, fejét rázta, mintha szegyenlené ez örült fölgerjedést; azzal lassan visszament a köpadhoz, leült s lehajtott fővel nyugodtan nézte ismét a tengert. Néha megnyílt a szája: halkan beszélt. Nem imádkozott! Enekeit, költeményeket mondott, kedves, kellemes hangzású szavakat. Szemei lelkesülten sngázzottak. A kertészek látták alólól, hogyan ugrik fel gyakran s karjait ég fölé emeli; azt mondák: egyházi szónoklat- és éneken gyakorolja magát.

De a camaldoli vidék leányai, asszonyai nem sokára kedves énekeket daloltak, melyeket eddig-elő e hegyek közt senki sem hallott vala: egyik dal a csodás „Tombá di Vergilio“ ról szólt, — másik a szerencsétlen szerelemről panaszkodott.

Iz s ó Miklós legközelebbi útazása alkalmával nagybecsű építészeti és szobrászati anyagokra talált Erdélyben. Az egyike azon óriás alabástrom-telep, mely Tordától Bánffy-Hunyadig terjed, s mely tehát mostanában már vasúthoz is közel jut és így értékesítése könnyen eszközölhető. A másik nagybecsű találmány azon fehér márványkiszélt, mely a székelyföldön Csíkszereda és Gyergyó-Sát Miklós közt az Olt völgyén nyúlik el, de a mely egyszersmind a Marosnak is szintén közelében fekvődvén, szállítása ez úton még könnyebben eszközölhető. Alkalmunk volt e márványokból — írják Pestről — néhány példányt Izsónál carraraikkal összehasonlítani, s valóban nemcsak finomságban s kedveltebb sárgás-fehér színben felülmulják az erdélyi márványok közül pl. a szárhegy-i, a hófehér carrarait, hanem keménységüket is próbálván, míg a szárhegyivel egyenlő keménységű carrarai márvány a Mohl-féle scala szerint 3—5 keménységű fokot mutat, addig az erdélyiek közül a vaslábi egész 4 fokra emelkedik fel. Oly anyagok tehát ezek, melyek méltán hivatva vannak az eddig drágán szállított külföldi árukat pótolni, s egyszersmind azon vidékek iparának s hazánkban a művészetnek nem kevés lendületet adni. (Sz.—k.)

M. Vársárhelyt Bertók Sándor cimbalomművész hangversenyt rendezett; bár eszély számmal voltak hallgatók, a „Sz. Hir.“ megjegyzi, hogy igazi művészi tökélytel játszik e magyar hangszeren; különösen a népdalokat szépen adja elő.

A makfalvi Weaselényi iskola 6,000 forintnyi követelését végre megkapja, az örökösök készeknek nyilatkoztak azt kifizetni.

Még az őszi esőzések be sem álltak, sőt valóságos nyári napokat élünk, mégis a posta még 4 órakor sem érkezik meg. Jó lenne e menthetlen hanyagságnak okát kifürkészni, s a bajon erőlyesen segíteni.

(Beküldetett.) A tegnapelőtti egész alkalmával, mely 7 után kezdődött, még 8 1/2 órakor is a tanácsbáz előtt állott az oltászerek számára készült lámpások kocsi. A lámpák égtek, de nyg látszott várnak valakire! Valjona kire várhattak?

Szász Gerőné szül. Pap Anna asszonyág szép levele Vadnay Károlyhoz, melylyel az irói segélyegyletnek s a Kisfaludy-társaságnak száz aranyat beküldött, így szól: T. szerk. úr! E soraimhoz mellékeve száz aranyat küldök önöhöz, azon szíves kérséssel, hogy ötven darabot az irói segély-egyletnek átadni sziveskedjék; ötven darabbal pedig a Kisfaludy-Társaság alapítói közé fölvetetni önjakot. Ön megbocsát, ha közvetítőtől felkérem, nemcsak azért, mert a társaságnak tagja, hanem, mert irói pályája iránti tisztelem — úgy vélem — erre feljogosít. E kis összegeknek történetje van, ha nem untatom, elmondom. Esküvőnk (sept. 25-ke) előtt való nap, leendő — most már kedves — férjem azt az ajánlatot tette, hogy válaszsak száz drb arany, vagy az irodalom legjobb termékeiből kiállítandó, száz kötetből álló és díszesen bekötött könyv közt, ezt akarván nekem menyasszonyi ajándéku adni. E fölött gondolkozva, eszembe jutottak a tiszteletré méltó Toldy Ferencnek a Kisfaludy-Társaság ez évi közgyűlésén mondott e szavai: „Kikhez folyamodhatnánk pátolásért rokonabb bizalommal, min a nőkhöz, kik a szépet ez életben létesítik. Ime, tehát a nők járuljanak a szépek felállítását oltárhoz csak némi áldozattal életök legszebb percében. Azaz: tegye minden a szépet kedvelő, magyar lelkű menyasszony esküvéje napján filléret ez oltárra, s ennek szent lángja, a Kisfaludy-filé-

Ha végre lecsillapult az ifju felhevülése, akkor Róma felé is nézett; összekulcsolt kezekkel, könnytel szemekkel fordult arra: bocsnáneret esdet, irgalmat kért gyengeségeért... Mint gyermekeket legelőbb e két szóra taníták: Pápa és Róma; egész életét ily irányba vezérlék; egyéb érzelmeik, gondolatok, eszmék csak letérések valának ez útról. Mégis ezek valának oly erősek, hogy egyenesen az örütségbe hajtották? Örültsége mégsem, hanem gyógyulásra sem... a test gyenge alkotó nem egyezett a tüzes, szenvedélyes lélekkel... Ha a vinczellérek leányai és feleségei a napról-napra halványuló ifjut, a kerten át, a köpad felé láták haladni, szánakozva tekintének egymásra s így szóltak: un mezzo santo (fél-szent)... Nemsokára egész szent lett belőle...

Egyik napon kis czellájában, a Madonna képe előtt találták a földön, mozdulatlanul, megmeredve, halottan...

Az öregek fölemelték, deszkaágyára tevék; az asszonyok fehé rósákaikat tettek fejére: a legifjabb camaldoli legelőbb halt el; de ő szentebb volt a legöregebbnél: egész szent volt... Ennek daczára már elfeledték volna, ha a leánykák néha nem dalolnának egy szomorú éneket, melyet a camaldoli ifju szeretettel tanultak el:

Leszáll az éj s estecillagával világot hoz csel-lámba; oh! az emlékezet ragyogó csodálatos emberarczát látom... megáld, elűzi gondjaimat s vigasza átjárja egész valómat: oh! várj barátom holnapra, igen holnapra, akkor boldog léssz, boldog, mint én.

(Az „Ung. Lloyd“ után.)

rek által is táplálva, fényesen fog lobogni a napok végeiglen. S ő, szerk. úr, ezt tevé hozzá a „Föv. Lapok“ ez évi 37-dik számában: „meglátjuk, ki lesz az első mennyasszony, kinek a nagyérdemű Toldy Ferenc ez indítvány valóban eszébe fog jutni, élete legszebb percében.“ Nekem eszembe jutott. Hadd tartózhassam tehát az emlékezők sorába, kifejezve sajnálatomat, hogy csak filléreket áldozhatok. Önt, uram, kérem tiszteljen meg ama föltevessel, hogy a nemes tett indokán kívül más czéлом nincs. Fogadja tisztelem kifejezését Budán, sept. 28. 1869. Szász Gerőné szül. Pap Anna.

Figyelmeztetjük olvasóinkat a „Victoria“ biztosító társaság mai hirdetésére; ez oly élénken és meglepő sikerrel működő házai intézetünk ismét új jelét adja, mennyire igyekeznek az eddig az idegen biztosító társaságok által egyedül maguk hasznára fordított eljárás szabályokat a közönség igényei és jogos kívánságaihoz alkalmazni; oly biztosítási módokat hozván be, melyek alapjukban gyakoroltattak ugyan az idegen társaságok által is, de aránylag oly magas díj mellett s annyi nehézkességgel, hogy a biztosításnak ezen része sehoggy sem birt a nagy közönség előtt népszerűsége vergődni. [Ajánljuk annál fogva ezen biztosítási módozatot, mert míg egyfelől tény, hogy a ki csak házat biztosítja, nem pedig egyszersmind a benne levő sokszor amannál értéke-sébb s nehezen pótolható ingóságokat is, csak félig biztosít, másfelől a díjfitetés oly csekély, hogy valóban, mindenki olesó áron szeresheti meg magának a teljes nyugalmat.

Hálás köszönet. Maroszéki szavatai ev. ref. leány-egyház évek óta folyamodott mindenfelé, hogy templom helyet találhasson, melyre egy kis hajlék emeltessek istentisztelet tartása végett. Végre megtalálta a mit keresett, minden anyagi áldozat nélkül, mit szegénységében nem is tehet vala, csupán a kegyes jó lelkek ajándékából. Az adománylevél végpontja így szól: „Isten dicsősége s népnevelés tárgya forogván fenn, mi az irt curialis telkünket (Szovata közepében) templom és iskola építés végett, szabad kezéből, a nevezett ekleziásának tulajdonába adjuk. Özv. Kendi Ferencné s. k., Kendi Kándida Fekete Sámuelné s. k. és Fekete Sámuel s. k. nyug. kir. udv. tanácsos. Mely szíves jószágukért ö méltóságaira Isten áldását kérjük és alázatos köszönetünket nyilvánítjuk. Szovátán, sept. 18 kán, 1869. Az egyház nevében az előjáróság.

Lauffer Vilmos könyvkiadónál ép most megjelent új könyvek:

1. „A nagyszombati harc“, haditörténeti epizód a harcok világából. Irta Thaly Kálmán, a magyar, turini és milánói tudományos akademiák tagja. A 135 lapra terjedő és egy kö-metszetű csatáképpel ellátott érdekes munka ára 1 ft. 50 kr. o. é.

2. A véderőről, honvédségről és nép-felkelésről az 1868 ik évi XL. XLI. és XLII. törvényekben foglalt Törvények, ugy a véd-törvény fogantatásáról, az egy évi önkén-tesek elbánsása és a sorozási ügyben követendő eljárás részletezése tárgyában a honv. min. által kiadott rendeletek gyűjteménye I. és II. füzet, ára 40—40 kr. o. é. (Zsebkiadás)

3. Polgári törvénykezési rendtartás betűrendben tárgymutatóval ellátva, az országos törvényhatóság megjelent 1868-ik LIV. tv. alapján egybeilleszté Szeuicz Guszta kir. váltó-törvénzéki bíró. Ára 80 kr. o. é. (Zsebkiadás.)

4. A polgári törvénykezési ügyviteli szabályok adalék a polgári törvénykezési rendtartáshoz. Betűrendes tárgymutatóval ellátva stb. Közli Szeuicz Guszta. Ára 50 kr. o. é. (Zsebkiadás.)

5. A magyar és német nyelv Zsebszótára és Taschen Wörterburg der deutschen und ungarischen Sprache. Készítette Loos József a besztercebányai államfőgy-mnasiumon nyelvészeti tanára. A magyar-német és német-magyar két rész együtt 1 ft. 80 kr. o. é.

6. Utazás Braziliába és vissza. Irta Gecze István I. és II. kötet. Ára 1 ft. 80 kr. o. é. Ugyan Lauffer Vilmosnál kaphatók díszes nyomatu:

a) Pestitájképek: a budapesti lánchíd, a magyar nemzeti muzeum, magy. tudományos akademia, a magy. királyi várpalota, az id. magyar képviselőház: egy egy darab ára 80 kr. o. é.

b) Seimeczbánya, Kürmöczbánya és Besztercebánya tájképei, darabja 80—80 kr. o. é.

Végül ép most hirdet előfizetést Lauffer Vilmos egy remek Albumra, melyet az özorai hg. Eszterházi-féle vadászatról Festetics Leo gróf szerkeszt s a magyar királynak lesz ajánlva. A művez földrajzok s az Európában ismert J. G. Prestel által festett tiz festvény lesz csatolva stb. Egy egy példány ára 40 frt o. é. a színezett képekkel ellátottaké pedig 60 frt o. é. lesz.

KÜLFÖLD.

Drezda, sept. 30. A kamarák má délben nyitattak meg. A trónbeszéd üdvözlé az új törvények alapján összehívott kamarákat; constataja

az ez évi áldásos termést; megemlíti, hogy a dynastia további fűnállása a király második unokájának születése által biztosítva van; felemlíti az utóbbi országgyűlés óta létesített törvényeket és az ezuttal előterjesztendő törvényjavaslatokat. Áttérve a külügyi viszonyokra, a trónbeszéd megerősíti, hogy Szászország iránt a kül-kormányok tiszteletet és jóakaratot tanúsítanak, s hogy az északi szövetségben belül is tisztelt állást foglal el. A király már elejétől kezdve azon igyekezett, hogy a szövetség kiépítését, a szövetségi alkotmány nyomán elősegítse s támogassa; de ugy azelőtt, mint ezután arra fog törekedni, hogy azon határok, melyeket a szövetségi alkotmány a szövetség és az egyes államok jogai közt von, fentartassanak és azon vonal át ne lépessék, melyen túl az egyes államoknak sem elegendő befolyásuk, sem elegendő tekintélyük nem maradna, hogy erőteljes szövetségi tagokként sikeresen működjenek, s egyuttal saját ügyeiket a szükségnek megfelelőleg rendezhessék. Végül hangsúlyozza, hogy ő magát e tekintetben szövetségi társainak felfogásával és nézeteivel teljes egyetértésben lenni tudja.

Clarendon lord céljairól, melyek őt legközelebb Párisba vezették, a „Daily News“ ottani levelezője érdekes adatokat közöl, „melyek habár mint a legtöbb diplomatai felfedezések, nem egészen pontosak és lényegükben, nézete szerint, mégis hitelt érdemlő kutfőből erednek.“ Azok után, a mikről a levelező e tárgyban értesült, az európai nagy hatalmak kormányai és alattvalói, III. Napoleon be-tetsége alkalmából fontolóra vevén rögtöni halál-lának lehetőségét, Ausztria, Porosz, Orosz és Angolország megegyeztek a lépések iránt, melyek ily esetben fogantatba vétetnének. Ezen egyezmény legközelebbi céljának elérése végett, mely a béke biztosítása és egy, Franciaországban netalán kitörendő forradalom távollattára volna, a nevezett hatalmak abban állapodtak meg, hogy a német egység kifejlődését nem fogják többé akadályozni. Clarendon lordnak jutott a kényes feladat, a császárt erről értesíteni, ki a hirt, mint várták, azon határozott nyilatkozattal viszonzta, hogy senkinek sem fekszik inkább szívében az európai béke fenntartása mint neki. Minden diplomatai himezés-hámo-zásból következtetve, a Napoleonnak tett közlemény egyszerűen arra célozna, tudatni vele, hogy kezei megkötvék, s hogy lehetetlenül vált reá nézve a belviszonyok tekintetében felmerült nehézségeket külföldi segélyvel mellőzni.

A „Demokratische Correspondenz“ szerint Ausztria, Magyarország és Poroszország között nem lehet barátságról szó. Ausztria illetlenül meg van csalva, ha Poroszországra bizza magát, legyen bár a legkedvezőbb látszat alatt. „Azt mondják, írja a nevezett lap, hogy a franciaországi dolgok fejlődésére való tekintet hozza össze a diplomatakat tudnillik az elmaradhatlan republica. Eltekintve attól, hogy egy angol miniszter a francia köztársaságtól nem félhet, mert hisz az a legnagyobb garancia Belgiumra — eltekintve attól, nem gondolható, hogy egy komoly európai államban legyen miniszter, kivel elhitetni lehetne, hogy a francia császárság bukásának és a republicának következményei ellen diplomatai megállapodások valamit tehetnének.“

Madrid, sept. 30. Barcellona tartományban a fölkelő bandák megszakíták a vasuti közlekedést és köztársaságúntat alakítottak; azonban a csapatok megjelenésére szétszórtak. Xeresben nyugtalanosságok jelei mutatkoznak. A rend azonban a katonai parancsnok erélye által fentartatott.

Biztosan állítják, hogy 15 tagu képviselői bizottmány fog a trónjelöltségi kérdés megoldásának előmunkálatával megbízatni.

Mint Madridból írják, a ministertanács s a regens abban egyeztek meg, hogy a cortesgyűlés előtt a genuai herceg jelöltségét hozandják javaslatba. Prim közlé ezen határozatot az unio-nisták, progressisták s demokraták töredékeivel.

Carcia és Maura kormánykén, Cataloniában, erőa republicanus csapatok gyűlték össze; üldözésükre katonaság indult. Cataloniában republicanus zavaroktól, s 29-re Madridban republicanus manifestatiótól félték.

Páris, sept. 30. A mai „Patrie“ jelenté: a genuai herceg családja kijelentette, hogy nem utasítja vissza a spanyol trónt, ha a herceg két harmad többséggel választatik meg.

Páris, oct. 1. A császárné tegnap este elutazott, e hó 12-én Velencéből Athenen át Konstantinápolyba megy.

A féléhivatalos lapok jelentik: A kormány el van határozva nem engedni több lap heves fenye-getésének, melyek a kamara egybehívását követelik okt. 26-ára. Az egybehívás nem októberben, hanem valószínűleg november hó folytán fog meg-történni; ezalatt a kormány fontos előterjesztendő törvényjavaslatokat készít elő.

Mint Londonból 29-ről jelentik, lord Clarendon egy vidéki mezőgazdasági egylet előtt tartott beszédében, czélzást tevéen saját legutóbbi szárazföldi útjára, kijelenté, hogy a béke-kilátások 1866. óta sohasem voltak fényesebbek, mint most. A miniszter továbbá megígérte egy részrehajlatlan földbirtok-bill mielőbbi előterjesztését.

Legújabb.

Flórencz, oct. 2. Az igazságügyminiszternek egy a főállamügyészekhez intézett irata — némely püspöknek az egyetemes zsinatra vonatkozó kérelme tárgyában — ezeket mondja: A kormány nem ellenzi, hogy a püspökök az egyetemes zsinatot meglátogassák; azonban fenntartja magának a további intézkedéseket mindazon körülmények iránt, a melyek közt az állam törvényei és jogai megsérthetnek.

Brüsszel, oct. 2. A romániai fejedelem akadályozva lévén a Skótiában lévő angol királynőt meglátogatni, Boeresco miniszterét küldte el egy irattal a királynőhöz. Együttal megbízott a miniszter, hogy a brit kormány előtt fejezze ki a romániai nép részéről a köszönet érzelmét.

Zágráb, oct. 2. Vukovics kanonok indítványa: a közös magyar országgyűlés ülészakának bezárásáig a tartomány-gyűlés elnapolása iránt, valamint az 1869 ki budget tárgyalásának elhalasztására vonatkozólag — elvetetett. Az urbér szabályozási törvény harmadik olvasás után elfogadtatott.

Gabona ár Kolozsvárt sept. 30-n 1869.
(Alsó a. mérő, középar.)
Tisztabúza 3 frt 74 kr. Elegybúza 3 frt 10 kr. Rozs 2 frt 38 kr. Árpa 1 frt 20 kr. Zab 1 frt 43 kr. Törökűza 1 frt 90 kr. Pityóka — frt 72 kr. Marhabús fontja belváros 18, külvárosban 18 kr.

Távíratl tudósítás a bécsi börzéről
Oktob. 4-én: 5%, Metaliques 100 frt 59 60. 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt 68.65. Kamat 59 60. 1860. Kölcsön 92.70. Bankrészvény 716. Hitelintézet részvény 267 frt 256.—. London 10 ft st. 125 frt 20 1/2 kr 122.90. Ezüst 120.15. Cs. királyi arany 5.83 1/2.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 78 25. Temesi 76.—. Erdélyi 75.50. Horv.-Slavon 81.50
Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József**

HIVATALOS.

3510. 1869.

Árlejtési hirdetmény.

A f. év november hava 1-ső napjától a jövő 1870-dik évi october utolsó napjáig a helybeli katonai laktanyák számára, a város által tűzfifa pótlékban mintegy 80 rövid öl tűzfifa, továbbá mintegy 23 mázsa világítási olaj és mintegy 3000 fontos részlet surló szalma lévén adandó, ezen kellékek kiszolgáltatására nézve f. évi **oct. hó 18-dik napján d. e. 9 órakor** a városház 4-dik számú termében árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni vágyók a felkiáltási összeg 10%-kának bányatérrel leteleme mellett megjelenni felhivatnak; bővebb utasítást vehetni illető tanácsai elbádonál a tanácsház 10-ik számú iroda szobájában.
Sz. kir. Kolozsvár város közigazg. tanácsától sept. 29. 1869.

NEM HIVATALOS.

VICTORIA

biztosító-társaság Kolozsvárt.

Biztosítéki alap:

Alaptőke	1.500,000 frt — kr.
Tartaléktőke	25,449 „ 80 „
Díjtartalék	520,748 „ 24 „
Összesen:	2.046,198 „ 04 „

Forgalom:

Bevétel 1868-ban:	1.041,596 f. 87
Osszes kárfizetés	468,139 f. —

Tűzkárok ellen biztosítást nyújt, minden az épületekben elhelyezett ingóságokra ugymint:
a) **lakházakban:** butorakra, tükrök, képek, órák, szőnyegek, üveg- és porcellán neműek, függönyök, férfi- és női ruhák, ágý, asztal- és fehéreneműek, könyvek, konyha eszközök stb. stb. szóval minden névvel nevezendő, egy háztartáshoz szükséges kellékeket.
b) **gazdasági épületekben:** szekerek, ekék, szátrak, egyéb gazdasági eszközök és gépekre, ugy marhák, lovak, juhok, sertésekre stb.
c) **kereskedésekben:** a kereskedés minden ágához tartozó cikkekre;
d) **műhelyekben:** készletek, feldolgozandó anyagok, készauunkák, szerszámokra stb.
fennbbi cikkekre nézve a biztosítási díjak az illető épület fedél díjához arányban **teszesen leszállítottak**, uly hogy mindenki csekély áldozattal minden ingóságait biztosíthatja s különben is a felvétel minden tekintetben könnyítve van.
Ingóságok biztosítás alá fogadtatnak más társaságnál biztosított, vagy éppen nem biztosított épületekben is.
A díjazási arány, ugy egyéb szükségesek iránt felvilágosítással szolgálnak, a vidéki ügynőségek és helyben Kolozsvárt
a „VICTORIA“ biztosító társaság vezérügynősége nagy piac gr. Kemény Sámuel-ház.

(459)

Bányai Sámuel,

kolozsvári szöcs-mester, ruha raktárát.

Ajánlja a szöcs-mesterség köréhez tartozó minden névvel nevezhető ruha raktárát.
Elfogad akár magán, akár postai uton minden szöcs iparágbeli megrendeléseket, s azoknak a legpontosabb és legutányosabb árban kiszolgáltatásukat saját felelősége elvállalásával igéri. Lakása Kolozsvárt bel-magyarutca 428 házsám alatt.— Raktára ugyancsak bel-magyarutca Biasini-ház 442 szám alatt.

Wheler & Wilson és Howe Mannfg. társak

amerikai VARRÓGÉPEK

ügynősége

Teutsch J. B-nél

Segesvárt

eredeti gyári áron árul, pontos szolgálat biztosítása mellett.

Az 1867-diki párisi világtárlaton 82 versenyző gyár közt **Wheler és Wilson** urak nyerték az **egyetlen arany-érmét**.
Ezen kitüntetés tényleges tanúságot tesz ezen varrógépek még eddig felül nem mult jelességéről, s minden további dicséret feleslegessé tesz.

VIDÉKI megrendelések, tekintettel a szállításra és pakolásra, költség nélkül szállítottak helyre a raktár által

TEUTSCH J. B-nél Segesvárt.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alóli igazgatóság, hogy a kolozsvári zálogkölcsön-intézetnél elzálogosított s folyó évi szept. hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adatni, és pedig az
I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműek, házieszközök, áruk stb. árverése lesz
folyó évi october 18-kán.
A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz
folyó évi october 25-kén.

Az árverések az intézet helyiségében mindég d. u. 3 órakor kezdődnek.
Figyelmeztetés. A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlag elárvereztetnek.
A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni.
Az eladott zálogtárgyakból befolyt többlet átvételére az illető zálogjegy tulajdonosai felszóllítottanak.
A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni Kolozsvárt, szept. 18-kán, 1869.

A kir. szab. zálogkölcsön-társulat igazgatósága.

(515)

Haszonbér,

Kolozsvárhoz közel fekvő Pata helységében egy 120 holdnyi tagosított szántó, s kaszálóból álló birtok 6 vagy több évre haszonbérbe kiadó, gazdasági épület, lak- és eseled házzal, s minden hozzá járható regalékkal együtt.
Bővebb felvilágosítást adhat levél útján tulajdonos **BARTHA DOMOKOS.** Utóposta Kolozs.

Eladó új cséplőgépek.

Egy két löerejű (Jankó Vinczétől való) cséplő-gép hozzá alkalmazott egyidőben hajtható szoró rostával eladó Sz.-Fenesen Gr. Mikos Károlynál. Egy három löerejű Clayton féle cséplőgép és Hornsti-féle rosta eladó Szabó Józsefnél.
Működési képességük látható Sz.-Fenesen, az utóbbi oktob. 24-dikén túl N.-Iklódon.

Egyetlen jeles pótléka az anyatejnek, s legjobb táp és erősítőszer lábbadók, gyomorbetegék, sápkórosok, vérszegények, sarvadók sat. számára a **Liebig-Liebe tápszere „feloldható“** alakban;
kedves izl, ürben előállított kivonat, a **Liebig-féle leves** főzés nélkül azonnali előállítására.
2/3 font tartalmú palaczkok ára 80 kr.
Kolozsvárt **Engel József** gyógyszer tárában.

239

21-26

Elősztrák

Velocipéde-gyárraktár,

iskolával egybeköve.

LENZ C.

Bécs, Landstrasse, Marxergasse N° 9.

készít mindenféle

Velocipédeket

különböző német angol és amerikai minták, szerkezetek és felszerelések szerint.
2 kerekűeket jügyermekék és férfiak számára, általános használatul.
3 kerekűeket hölgyek és gyermekek számára, kertben, parkokban és falun való használatul. Legjelesebb minőség mellett a legolcsóbb árak. Kéretik e gyár készítményeit rosszabb minőségű külföldiekkel össze nem tévesztetni.

(508)

HAND-ATLAS

der Erde und des Himmels in siebzig Blättern Zwei und vi zigste Auflage, be arbeitet von Dr. H. Niepert C. Graf. A. Graf und Dr. C. Brubns Weimar,

Geographisches Institut.

48 frt helyett csak 25 frt.

Berghaus Handatlas

in 136 Blättern. Ára csak 20 frt.

Alkalm! AZ OSZTRÁK KORONÁHERCEGEZHEZ
Bécs. István-tér 7 sz.
Az egész múltévi idény raktára a vételáron alól végképen el fog adatni, (10-*)
(175)
Pervallók, sejt és világos színűek, rőfe 30 kron.
Mohair glaces, legjobb minőségű, rőfe 40—50 kron.
Legfinomabb skót poplin, rőfe 50—60 kron.
Sniltan-raye, ezélt 1 frt 60 kr. most — 60 kron.
Sima poplin, minden színben, 60 kron kezdve.
Selyem-kelmék. Egy fekete selyem noiless ruha, kezességel törés ellen 18 frt.
Sejt, minden színre esikolt tafta, rőfe 1 frt 50 kr.
Grosgrain minden színben rőfe 2 frt 50 kr.
DIAMANT és MÜLLER.
Mustrák kívánatra a legmagyobb készséggel küldenek

Hatóságilag megvizsgált és alább irt esetekben ezerszeres jó sikerrel megpróbált görcselleni védbalzam.

E balzam kitünő hatását következő tulajdonságainak köszöni: Zsongítólag az az erősítőleg és éltetően hat a gyomor és belek takhátyára, ez utóbbiak kanyarmozgásait korlátozza, a máj kiválasztásait elősegíti és kitünő szelhető szer.

Ugyanczért következő esetekben van javalva használata e balzamnak: A gyomor és belek mindennemű hevény és idült lobjaiban, bármint okokból is eredtek azok; a gyomornak fájdalmi, görcsei, puffadtságában, hányás és hasmenésben, szélkórságban, kolikában, hascsikarásban hatása azonnali. A külsőlegi bedörzölés a bevett szernek hatását teszesen segíti elő. (134) 5/10 (16—20)

Továbbá jó sikerrel használható ezen készítmény emésztetlenség, gyomorgyöngeség és görcsös gyomorbajban, ráng- és másnemű görcsökben és a nehez kórban; nehez emésztés által okozott ideges mellszorulásban, melyekre gyakran gyomorkolika következik, hasmenésben, cholerinben, görcsös hányásban, méhkóroságos és terhes nőnel előjövő hányásban; továbbá váltóláz utáni idülésben az emésztő szervek működésének helyreállítására.

Javulva van még ezen balzam és nagyon ajánlva hosszason tartó kimerítő betegségekben, midőn is az étvágyat gyarapítja s az egészséges emésztést nagyban előmozdítja.

Végre fényes eredményt tanusított ezen balzamnak nagyobb adagokbani külső és belső használata már két cholera-járványban, és mint első szernek rögtön megbetegülések esetében különösen falun és orvosi segélytől távol egy háztartásnál sem szabadna hiányzania.

Ezen balzamból megnötteknek elég napjában 3—4 theaskanállal. Nagyfokú és fájdalmas rohamokban ezen adagot meg is lehet kettőzni, hatását külső bedörzölések által a hasra, vagy végtagokra gyarapíthatu.

Főraktár: Miller gyógytára „az arany koronához“ Brassóban a piacon.

Vélemény.

Támaszkodva a legpontosabb minőségi és mennyiségi vegyelemzés eredményére, hivatalos eskütje mellett következő véleményét adhatja alóli országos törvénytészi vegyész:

A rasBsódból az „arany koronához“ címzett Miller gyógyszer-tárából egész-ségrendőri vizsgálat végett beküldött görcselleni védbalzam semmitéle ártalmas vegyítéket nem tartalmaz, használata az egészségnék nem káros, minden bódító és fémkészítéktől mentes, és csak is megédesített lében feloldott hatásos alkotórészeit tartalmazza görcsellenes növényeknek.

Bécs, 7. Április 1868.

V. Kletzinsky,

vegyésztanár és országos törvénytészi vegyész.

Bizonyítvány.

Kedves köteleességemnek tartom bizonyíthatni—hogy Miller gyógyszerész ur által készített **görcselleni védbalzam**, görcsök és minden a hirdetésben megnevezett bajokban több mint két évi tapasztalataim alapján, mint igen czélszerű, jó és hasznos gyógyszer teljes előismeremet és bizalmamat kinyeré, melynek alapján nem mulasztatom el—azt—mint egy az emberi szervezetre czélszerűen összeállított gyógyanyagot, a t. közönségnek legjobban ajánlani.

Kelt Előpatakon, 1868 September 4-én.

Dr. Szabó Vazul,

gyakorló orvos Szebenben, Felsőfehérmegye főorvosa.

Főraktár: Brassóban **Miller Gyula** gyógyszerésznél. Kolozsvárt bizományba: **Dr. HINTZ** gyógyszer-tárában. Továbbá: Aradon **F. J. Probst**, Károlyfehérvárt: **C. Boosz**, Fogarason: **Mégay J.**, N.-Váradon: **A. Janky**, Szebenben: **N. Sill**, Marosvásárhelyt: **Jeney Albert**, Medgyesen a „Koronához“ címz. gyógytárban és végtére Segesvárt: **J. B. Teutsch** uraknál; az itt felemlített raktárokon kívül minden nagyobb városban bizományon.

STEIN J. kölcsön-könyvtára.

Ajánlja a t. cz. olvasó közönségnek a magyar, francia és német regény-irodalom válogatott s legújabb termékeivel ellátott több ezer kötetből álló **kölcsön-könyvtárát.**

Előfizetési árak:

	1 óra	félévre	1 évre	biztosíték
1 munkáért, mely				
4 kötetből áll	1 frt 50	5 frt	8 frt	5 frt
8—10 kötetből	2 fr —	7 frt	12 frt	10 frt
1 kötetért	— 60kr	—	—	—
2 kötetért	1 frt —	—	—	2 frt

Vidéki előfizetőknek alkalom nem létében postán küldöm a könyveket.

Ha valaki a fentebb elősoroltaknál nagyobb mennyiségű könyveket kívánna kivenni, — nagyobb családok részére vagy vidékre — ily esetben aránylagosan a legutányosabb feltételek eszközölhetők.

Megjelent az 1869 évre a legújabb magyar, német és francia kölcsön könyvtári könyvek jegyzéke.

Ugyan csak Stein Jánosnál kaphatók: Marosszék ismertetése.

Irta kisbacsoni **Benkő Károly** 1860—61-ben. Szerző felkérése folytán kiadták: nagy-keddi **Fekete Sámuel** nyug. kir. udv. tanácsos és **Simon Elek** ügyvéd. Ára füzve 2 frt 20 kr.

A hires Stánai-vasutimunkálatok
4—5 irányban felvett **igenszép fényképei.**
A nagyobbak darabja 3 frt. Kissebb 2 frt.
Látogató-jegy alakban 30 kr.